

Békekövet

A Pilisi Református Egyházközség lapja

Karácsony

XVI. évf. 1. szám 2019. december

„De amikor eljött az idő teljessége, Isten elküldte Fiát, aki asszonytól született a törvénynek alávetve, hogy a törvény alatt levőket megváltsa, hogy Isten fiaivá legyünk.” Galata 4, 4-5.

Örökbefogadás

Mindannyian érezhettük már magunkat magányosnak, elhagyatottnak, esetleg árvának. Talán van közöttünk olyan, aki ezt szó szerint is átélte. A legtöbben pedig lelkileg tapasztalhattuk ezt meg. Mert nem figyeltek oda ránk, ahogyan szeretettük volna. Mert elrontottunk valamit és megszidtak érte, és nem foglalkoztak velünk. Úgy gondoltuk, Isten sem figyel ránk. Miért is tenné, hiszen nem vagyunk méltók rá.

A fenti ige, és sok más bibliai üzenet viszont arról szól, hogy ez nem így van. Éppen Isten az, aki újra és újra biztosítja az embert arról, hogy nincs magára hagyva, hogy nem árva, annak ellenére, hogy az ember egyébként mindent megtesz azért, hogy árvaságra jusson. Amikor nem figyel Istenre, nem engedelmeskedik neki, amikor nem a Tízparancsolat iránymutatása határozza meg az életét. De Isten tisztában van az emberi gyengeséggel, a szívben lévő harcokkal, a hitbeli bizonytalanságokkal, azzal, hogy a törvénynek nem tudunk tökéletesen eleget tenni. Ezért kigondolt egy megoldást erre. Ez a megoldás Jézus Krisztus, az Ő Fia, és az Ő eljövetele, jelenléte. Karácsony ünnepében, az idők teljességében, amikor megszületett, ez vált nyilvánvalóvá és egyértelművé. Isten ezzel a megmentő szándékkal van az ember felé: örökbe akarja fogadni, ki akarja szabadítani a bűn és az engedetlenség okozta magányból és elhagyatottságból. Aki hittel a szívében elfogadja, és így gondolkodik ebben az ünnepben, és ez határozza meg a cselekedeteit a mindennapokban, soha többé nem lesz egyedül, mert Isten szeretete, jelenléte, kíséri az életét. Átélni ennek valóságát. Amikor Hozzá imádkozik, amikor ígéjére figyel, hálából olyan dolgokat tesz, melyek kedvesek az Úrnak. Ha mégis elrontja, van lehetőség arra, hogy bocsánatot kérve újra kezdje. Mert van otthona, mert van mennyei Atya, akihez odamehet, akitől kérdezhet, aki valóban figyel rá.

Annak megerősítésére, hogy ez az örökbefogadás miért fontos és hogyan is történhet, példaként legyen itt Wayne Rice: *Fején a szöveget történet-gyűjteményéből A kis árva* című írásnak összefoglaló leírása:

Egy kislány a nagymamájával élt, mert szülei meghaltak. Ám egy

este tűz ütött ki a tetőtéri lakásban, és a nagymama hamar életét vesztette, mikor unokáját próbálta megmenteni. Hiába hívták időben a tűzoltókat, a tűz és a füst annyira gyorsan terjedt, hogy nem sok esély látszott a kislány megmentésére. Hirtelen egy férfi jelent meg létrával a kezében, a ház falának támasztotta a létrát, felmászott egy ablakhoz, azt betörve bement a házba, és kimentette a kislányt. Miután lehozta, odaadta az orvosoknak, de amilyen hirtelen jött, el is tűnt.

Néhány hét múlva a bíróságon gyűltek össze a városka lakói, hogy nevelőszülőket keressenek a kislányok, aki szintén ott volt a tárgyaláson. Többen jelentkeztek érte, és mindenki igyekezett meggyőzni a bírót, miért ő a legalkalmasabb nevelőszülőnek. Egyik elmondta, hogy milyen gazdag, és mindent meg tud venni neki, a másik, tanítónő lévén biztosította arról a bírót, hogy ő adja a legjobb nevelést a gyermeknek, egy földművelő azzal érvelt, hogy egészséges környezetben lehet amíg felnő. Miután sokakat meghallgattak a bíró megkérdezte: „Akar-e még szólni valaki mielőtt meghozom a döntést?” Akkor egy szakadt ruhájú, koszosnak és szegénynek tűnő férfi lépett elő, aki előre ment a tárgyaló teremben. Mikor megállt a bíró és a kislány előtt, többen felhördültek a teremben, mert amikor kinyújtotta a két kezét, látták, hogy milyen sebes, és több égési nyom van rajta. De a kislány a férfi láttára örvendező hangon felkiáltott: „Ő az, aki megmentett engem!” és futott a férfi kitárt karjaiba, nyakába ugrott. A bíró ezt látva a kalapáccsal az asztalra csapott és csak ennyit mondott: „Azt hiszem, már meghoztam a döntést.” és a tárgyalást berekesztették.

Van, aki azt kérdezi, ugyan mi szükségem Jézusra, annyi minden jó dolog is van ezen a világon, jól megvagyok nélküle. De bármennyire is kínál bárki szépet és jót, érdekesnek tűnő élményeket, ezek az élmények előbb utóbb elmúlnak, és megint egyedül találjuk magunkat. Az egyetlen, aki megmentett engem, aki (tűzbe) keresztre ment értem, az Jézus Krisztus. Ezért jött el akkor ebbe a földi világba, született meg Betlehem városában. Ezen az ünnepen és a mindennapokban, ismerjük fel, amikor Ő jelenik meg nekünk, és „ugorjunk bátran a nyakába”, ahogy ez a kislány tette. Mert Rajta keresztül Isten gyermekei, Isten által örökre örökbefogadottak leszünk. Legyen így áldott az ünnepünk!

Wisinger Dániel lelkipásztor, Pilis, 2019 karácsonya

Meggyullad, tökéletesen elég

Égő tűz, szeretet nélkül olyanná lettem, mint a meg nem gyújtott adventi gyertya...

Nem a tárgy számít, hanem amit közvetít – emlékszem kedves lelkészismerősöm mondatára, ami igehirdetés formájában hangzott el évekkal ezelőtt. Számomra a keresztyénséghez tartozó tárgyak, jelképek, szimbólumok önmagukban csak élettelen eszközök, amiket nem tisztellek, nem imádok, nem tulajdonítok nekik túlságosan nagy jelentőséget. Ugyanakkor felteszem magamnak a kérdést, hogy az adott jelkép, eszköz, tárgy releváns üzenetet hordoz-e, amit megérttek, amivel egyetértek, és ami által javulhat megromlott kapcsolatom Istennel. A Szentírás is nagyon sok szimbólumot hordoz, Jézus gyakran tanít képszerűen, az őskeresztyénség is tele volt különféle jelképekkel. Hiszem, hogy Isten felhasználta ezeket, és most is eszközeivé válhatnak.

Adventben az egyik legismertebb jelkép az adventi koszorú. Gyertyái nagyon sok templomban meggyulladnak, a közös gyertyagyújtás számos helyen az istentisztelet része. A koszorú és annak gyertyái elkülönülnek a hétköznapi használattól, szent, azaz Istennek tulajdonított eszközökké válnak. Sokáig nem tudtam mit kezdeni a gyertyával, mint jelképpel, bár fényét mindig is szerettem, és ha tehetném, áram helyett is gyertyával világítanék, de adventben mégsem hordozott számomra érdekes és fontos üzenetet. Ma már tudom, az adventi gyertyák Istenre mutatnak, az ő fényességét, a Világosságot hirdetik. A Krisztus visszajövetelére való várakozásra, a sötétség elmúlására hívják fel a figyelmet.

A korakeresztyénség időszakában a gyertyát kecskefaggyúból készítették. Ebből a faggyúból olyan viaszt nyertek, amely nem hagy nyomot, nem csöpög, hanem tökéletesen, maradéktalanul elég. Az Élet Urára hívták fel a figyelmet, a Királyok Királyára, a megöletett Bárányra, aki feláldozza magát, hogy Világossággént győzze le a sötétséget. Számomra megdöbbentő volt erről olvasnom, kántorként rögtön a 344. dicséret jutott az eszembe: „Az élet ottan halni tért, holtával nyervén drága bért.”

Egészen más üzenet ez számomra, mintha boltban vennék illatgyertyát, vagy temetői mécsest. A tökéletesen elégő gyertya képe és az adventi időszak újból és újból mélységes hálával, alázattal tölt el. Krisztust látom magam előtt, aki kegyetlen fájdalmat élt át értünk, emberekért. Ez maradéktalan áldozat, nem üres néphagyomány. Krisztus

„égő áldozatot mutat be”, borzalmas ár ez a sötétségünkért. Életet ad, melegít, csöndes – akár a gyertya, amit keresztyén eleink készítettek, hogy a Megváltóra emlékezzenek és emlékeztessenek.

Az adventi gyertya a Szentháromságot is jelképezi számomra. Megbonthatatlan egység, a viasztest-kanócláng hármassága. Krisztus a „kanóc”, a „láng” a Szentlélek lángja. Mindez az Atyától jön, belőle ered. Mindháromra szükség van a sötétség elleni harchoz, a megújuláshoz. Emlékszem, középiskolás koromban keveset hallottam a Szentlélekről a különféle iskolai áhítatokon, csak pünkösdkor esett róla szó. Az ő lángja nélkül keresztyénségem tényleg csak használaton kívüli gyertya egy sötét teremben. Olyan, mintha ott sem lenne, nem számít a jelenléte: a láng nélkül csak a sötétség marad.

Nem tartom véletlennek, hogy a Szentlélek láng formájában jelent meg az első gyülekezetben. Nélküle az én hitéletem sem több, mint megszokás, ha csak hagyománytiszteltekből megyek istentiszteletre, ahol kulturális tevékenységként éneklek, imádkozom, hallgatom az igehirdetést. Pál apostol után szabadon: égő tűz, szeretet nélkül olyanná lettem, mint a meg nem gyújtott adventi gyertya.

Azért imádkozom, hogy ez ne így legyen a mostani adventben és karácsonykor, sőt utána sem. Ne tárgyakra, jelképekre tekintsek tisztelettel, hanem arra, akire ezek az eszközök felhívják figyelmemet. Ne rágódjak az eltárgyasult társadalmon, a világi karácsonyon, a szeretetlenségen, hanem a Szentlélek által világítsak: szeretettel szóljak, gondoljak, cselekedjek, ajándékozzak akár tárgyakat, akár értékes, minőségi együttlétet.

Somogyi Csaba

I. rész

Van egy szavunk; egy hideg csengésű, csupa zöngétlen mássalhangzóból álló, pattogós, kemény szó, amit karácsony táján egyre sűrűbben használnak, vesszük fel mi is. Ismételtetni, felkapni könnyű, ám ha jelentését próbáljuk megérteni, mások és magunk számára érthetővé tenni; szívósan ellenáll, a pontos definícióról pedig ne is álmodjon senki, ezt sértett felsőbbrendűséggel söpri le magáról. Joggal, hiszen a legfontosabb érzelem, a legnemezebb, legszebb emberi érzés viselője. Talán már felfedte magát előtted. Ez a szó: Szeretet. Ha ragozzuk, ahogy a Biblia magyar nyelvű fordítói rákényszerültek erre pl. „a Ti szereteteket” szót kell kimondanunk, koccintás előtt is könnyen megbotolhat a nyelvünk, egy olaszé, angolé vagy franciáé még poharazás nélkül is beletörik.

Szeretet... szeretek, szeretlek, szeretem... kóstolgom, forgatom a nyelvem hegyén a fogalomkörben használt szavainkat. Egysíkú, árnyalatlan, unalmas és ízetlen, akár a kelkáposzta üresen. Be kell vallanunk; gyönyörű és gazdag anyanyelvünk ezen a ponton fájdalmasan szegény, mondhatni sivár. Azonos szóval szeretjük édesanyánkat és a tengeri malacunkat, szerelmünket, a főztjét; a hagymásbabot és a szomszéd kisfiút, akinek viszünk egy tányérral, mert Piedone után ő is ezt szereti a legjobban. Szeretjük, ha a kukac fickándozik a horgunk végén, még ha nem is kellemes neki, mert odacsalsa a halakat, amiket a tányérunkon tálalva vajon ugyan azzal az érzéssel szeretünk mint az akváriumban úszkáló kedvenceinket? Ezzel a szóval valljuk meg Isten iránti érzelmünket és ezt használják azok is, akik magukat, istennek képzelő szármalmas alakok előtt hódolnak. Ezt mondjuk édesre-sósra, kicsire-nagyra; a Balatonra és a róla elnevezett nápolyi szeletkére egyformán.

Egy gimnáziumi tanárom érdekes történetet mesélt. Ifjúsági találkozáson voltak és versenyt rendeztek, hogy melyik fiatal tudja hazája nyelvén szebben kimondani a szót: szeretlek. A magyar fiú esélytelennek érezte magát, a francia, olasz, de még a német fiatallal szemben is, ezért amikor sorra került ezt a szót turbékolta a zsűri fülébe: fülolaj. Ő nyerte a versenyt ezzel a széphangzású szóval... Nem szeretnék messzemenő és téves következtetést levonni, de úgy érzem (hiszen „nyelvében él a nemzet”) a szeretet, szeretni szavaink hangzása, kifejező ereje, hiányzó válasz-

tékossága elárulja, hogy mennyire mélyen gyökerezik bennünk ez az érzelem, mennyire szeretjük egymást; tartozunk össze.

Mint minden szónak, ennek is van ellenpárja, rokon értelmű kifejezései. Ebben viszont verhetetlenek vagyunk. Nézzük csak: gyűlölet, harag, utálat, megvetés, gyalázkodás, mocskolódás, viszály, acsarkodás, pocskondiázás, civódás, torzsalkodás stb. Döbbenetes, de még a felénél sem tartunk, közben még gyarapszunk is, mert a békétlenséget szító áskálódók nyelvújítóként, anyanyelvünk szennyezőiként is megállják a helyüket. De nem új keletű dolog ez nálunk; közel ezer esztendőre tekinthet vissza. Történelmünk során többször is volt egyszerre két sőt, ha jól em-

lékszem három, egymással hadakozó koronázott királyunk. Fegyverrel támadt országrész-országrész, népcsoport- népcsoport ellen; neki esett magyar a magyar torkának. A hajdani Rigómezei hős Kinizsi Pál, a megbecsült hadvezér, királya halála után fiára, Korvin Jánosra támadt és szétverte Mátyás egyik büszkeségét, a Fekete Sereget. Ám ez csak egy kiragadott példa a megszámlálhatatlan sok közül. Ez a fellángoló ellenségeskedés nem csak újkori történelmünkben folytatódik tovább; megmérgezi napjainkat is.

„Hányszor támadt ten fiad szép
házam kebledre
s lettél magzatod miatt magzatod ham-

vedre?”

Szinte zokognak Kölcsey sajnós ma is aktuális sorai. Könnyű lenne ezen a szálon haladni, hiszen csak az elmúlt tíz-húsz év kimeríthetetlen forrást nyújt a nemzetünket felörlő viszálykodásból. Én mégis a másikat választom. A szeretet fonalán megyek tovább, jól lehet ez nem olyan közkedvelt. Sokan szeretik, inkább a sárdobáló dagonya adok-kapokjából hamarjában felmarható öröm koncokat. Akkor miért nem az igényeket szolgálom ki, mért a szeretetet akarom másokra tukmálni? Jó válasz van erre.

Mert a szeretet, ami értelmet ad az életünknek

ez őrzi meg az embert Embernek,

ez tart meg családot, nemzetet

ez a legfontosabb, legszebb isteni vonás bennünk.

Csöpögjön hát a „fülolaj...”

Igen, de hogyan lehet a láthatatlant kimutatni, a megfoghatatlant karjainkba zárni, a maga valóságában tetten érni a szeretetet...?

II. rész

A Csaba utcában a Lengyel pék melletti házban apró gyermekként többször is megfordultam. Az udvarán két hatalmas szelídgesztenye fa állt; adott árnyat a nyári napokon. Vasárnap délutánonként baráti, rokon társaság gyűlt össze alattuk. Nevetgéltek, jó ízű beszélgetéssel mulatták az időt, amiből én egy mukkot sem értettem. Unatkoztam. Nyafogtam, nyavalyogtam; jöjjön már valaki játszani velem. Persze senkinek sem fűlt a foga hozzá, hogy felálljon, otthagyja a kellemest és velem küszködjön. Már kezdtem „elég ronda” lenni – így mondták ezt akkor tájt, amikor Jani bátya odajött hozzám; kézen fogott, vett egy ásót; csinált egy friss földkupacot, és úgy ahogy volt, vasalt nadrágban, tiszta ingben elkezdett homokpogácsákat csinálni velem. Visongtam az örömtől! Hogyan mutatkozik meg a szeretet...? Például így is. Lemondani az érdekemről, ami nekem kényelmes, jó, hogy boldoggá tegyek valakit. Nem én vagyok fontos magamnak, hanem ő; a másik öröme nekem. Több mint hatvan esztendő elteltével is őrizgetem ezt történetet magamban, Jani bátya emlékét a szívemben.

De őrzök egy másikat, egy egészen frisset is, amit néhány hete Aliz a könnyeivel küszködve mesélt el. A meg-rázó történet egy nehéz, szinte kilátástalannak tűnő élethelyzetbe került asszonyról szólt. A felelősség ebben egy ismert, tekintélyes férfit terhelt, akinek immár a törvény előtt is vállalnia kellett tettének súlyát. Az asszony elmondta a történeteket, majd a bíró a férfihez fordult. – Tegy-e a Bibliára a kezét és válaszoljon. Igaz-e, ami itt elhangzott? A férfi gyötrődő tekintete hirtelen megkeményedett, amikor a Bibliára tette a kezét. Ekkor meglepő dolog történt.

– Visszavonom a panasza bíró úr – mondta remegő hangon az asszony. A bíró, aki tudta, igaza van neki, egy ideig értetlenül nézett. A döbbsent csendből lassan kezdte kihallani az asszony magába fojtott ki nem mondott szavait. Nem hagyhatom, hogy tetézzék bűneit; Bibliára tett kézzel hazudjon még Isten előtt is. A bíró az asszonyra emelte tekintetét és a csillogó szemekből olvasott tovább... Könyörölnöm kell rajta, esélyt adni neki egy új életre.

‘... elengedni a tartozást,
homokba írni a bűnt
ami annyira fáj
hadd vigye a szél...’

Odaszeretni Istenhez, lemondva az elégtételről is. Igen, így is megnyilvánulhat, mégpedig az a mély tiszta szeretet, amire csak kevesen vagyunk képesek, pedig tudjuk, hol a forrás; honnan meríthetünk.

Az orvosi rendelőbe ülök, mellettem hajlott hátú, idős néni hallgatja egy középkorú asszony panaszkodását. Fél-éve a fülem volt begyulladva most a mandulám. Köhögök, nyilallik, és két hete a kutya nem nyitja rám az ajtót. Hát

érdemes így élni?!

– Tudja aranyoskám szól mosolyogva a néni, nekem csak két helyen nem fáj: a fejemen a haj, főleg ott ahol már kihullott, és a hajamon a kendő. De megköszönök minden újabb napot. Még le tudok jönni a lépcsőn, tiszta fejjel tudok gondolkodni, imádkozni; közben járni gyerekeimért, unokáimért és hálát adni a született dédunokákért.

Amíg hasznára lehetek valakinek; van dolgom itt a Földön. Abból adok, amim van, amit én is becsesnek tartok. Adok az időmből, a türelmemből. Kapnak tőlem megértést, odafigyelést, és ha van erőm, sütök valami finomat nekik. De az Úr kegyelméből elvenni is tudok. Elvenni indulatot, elégedetlenkedést, kioltani a harang lángját, hogy helyükbe derűs békességet plántáljak. Amíg szórhatom magam körül az Istenbe vetett hit magvait; van értelme az életemnek! Hiszen látom, egy helyütt kihajtott, másutt púposodik a föld; már csírázik! Kedveském, csak így lehet elhordozni fájdalmat, betegséget, elviselni az időskort. Látja, a szeretet még a keserűt is megtudja édesíteni.

Elérkeztem a legszívemarkolóbb szeretet-történethez. Az enyémet úgy szorította meg, hogy ez az öntelt, gőgös, Isten iránt hálátlan szív darabokra tört. De kaptam egy új szívet. Ezt a szívet már más lakja, más erő mozgatja.

Igaz történet! Időszámításunk legelején kezdődik, 33-ban érte el a katarzist, amit még ma is átélhet bárki; semmi sincs lezárva; nyitva áll az ajtó! Betlehemből indul, Názaretben folytatódik, Jeruzsálemben teljesedett ki és hegyén, a Golgotán alapjaiban rengette meg a Földet.

Mennyei Édesatyánk!

Nincs nagyobb áldozat annál, amit Te hoztál értünk.

Nincs nagyobb szeretet annál, amit Fiadban, Jézusban nekünk adtál.

Nincs tisztább, önzetlenebb szeretet a Tiédnél.

Kérünk, adj ebből a mi szívünkbe is annyit, hogy karácsonytól-karácsonyig kitartson, hogy élhessünk egész évben egymás javára és hálából a Te dicsőségedre. Ámen

Bretka Ferenc

Bretka Ferenc:

Van Valaki

Valaki van a titokzatos égben...,
simogat a bársonyos szélben,
napsütésben.

Valaki van a fehér puha hóban...,
átölel selymes vizű tóban,
rosszban- jóban.

Valaki van a mezei virágban...,
csillagban ajándék mirhában,
a teremtet világban.

Valaki van a jó akarat mögött...,
a hűséggel szeretők között,
mindenek fölött.

Van valaki! Aki téged is megváltott
és úgy szerette a világot,
-el ne vessz- megváltott.

Olykor szívemben is megtalálom;
láthatatlan kincsem, élő valóságom;
harmat csepp a fénysugáron...
Áldom... áldom!

Nyári emlék - Karácsonyra várva, avagy Istent szolgálni gyülekezeten kívül

Ebben az évben huszonhárom pilisi gyermek táborozott Balatonakarattyán a Kiút Egyesület szervezésében, huszonötödik alkalommal. Az elmúlt tíz évben a csoportvezetők hitben megerősödve dolgoztak a felekezeti hovatartozástól független, szegény sorsú 7-16 év közötti gyerekekkel.

A 25. Kiút tábor vezérigéje: „Közösségben van az ÚR az öt félökkel, szövetségére tanítja őket.” Zsoltárok 25,14.

Napi foglalkozások keretében ezzel az igével dolgoztunk, úgy, hogy a táborlakók nagy része megkeresztelt, de hitoktatásban nem részesülő, templomba nem járó gyermek.

Az ige feldolgozása kiscsoportokban zajlott és a táborzáró estén a kis csoportok előadásában teljesedett ki.

Hogy miért osztom ezt most meg karácsony idején, évvégén az olvasókkal, gyülekezeti testvéreimmel? Hogy felhívjam a figyelmet arra, ne feledjü, pilisi reformátusként mindannyian szolgálatra vagyunk elhívva, ki-ki a saját talentuma szerint.

1995-ben, mikor az első táborunkat szerveztük, „csak” a világra nyitás volt a célunk. Mára már kevés a világ látása, felfelé kell nézünk. Elhívásunk az Isten és Jézus Krisztus felé vivő út, a kegyelmi ajándék megmutatása lett a kiemelt feladatunk. Olyan gyermekek számára, akik testi-lelki nyomorúságban élnek - velünk, közöttünk, mellettünk, akiket kiteszít az iskola, a társadalom anyagi, testi-lelki hátrányaik miatt. Micsoda Isteni elhívás ezen munkálkodni!

Karácsonyra készülve arra kérlek testvérem, te is vedd ki a részed ebből a hatalmas munkából. Csak egy-egy gyermeket segíts az úton, gyámolítsd, vezesd a mi mennyei Atyánkhoz, a jutalmad nem marad el. „...És a király azt válaszolja majd nekik: Bizony mondom nektek: ha csak eggyel tettétek ezt ezen én legkisebb testvéreim közül, énvelem tettétek.” Máté 25,40

Áldott karácsonyi ünnepeket, gyámolításban, segítségnyújtásban, vezetésben gazdag újévet kívánok.

KBZs
Pilis, 2019. 12.17.

Újév előtt - Szilveszter után

Ritka kivétellel azzal számolhatunk, amikor véget ér egy út; lezárul, befejeződik az életünk egy szakasza, hogy valami új fog elkezdődni, de legalább is másként folytatódik, mint annak előtte volt. Ez így természetes, így van ez rendjén, különben soha semmi nem változna; a taposó malom, a mókuserék, (manapság a gyalogoló gép) egyhangúságát még Sziszüphosz nem ép lélekemelő munkájával is szívesen felcserélnénk; vele legalább hol fent, hol lent küzdenénk, s közben még gyúrnánk, erősödhetnénk is. De komolyra fordítva a szót életünkben a forduló pontok jelentik a mérőköveket, a kiemelt pillanatokat; visszajelzik megugrottuk a következő magasságot, átléptünk egy újabb határt. Ezek nélkül még ma is csukott szemmel bömbölnénk, úgy, mint megszületésünk pillanatában csak kiséstestesebben, még vörösebb arccal és jóval öblösebb hangon. Persze szüleink száját sem hagyhatták volna el ezek a büszkeséggel kimondott szavak; - Odanézz, felkapaszkodik!- Már egyedül áll!!- Elindult!!- sebj, újra próbálja. De ilyen szívből felszakadó sóhajtások sem! - Ezt is megéltük; végre szobatiszta! - Ó ha fél percre befogná a csőrét és nem kérdegetne folyton...!

Aprónak tűnő, de fontos változások ezek; a csecsemő kor gyermekévekbe fordul, ezt a kamaszkor, majd felnőtté válás követi és próbáljuk meg szilveszteri derűvel kezelni aényt; az idősor, az öregség sem tart majd örökké. Valaminek a vége mindig egy új dolog kezdetét jelenti- ritka kivétellel - mint említettem az elején.

Szerintem ezek közé tartozik az ó év vége és az újév kezdete is. Csak naptári számok jelzik; valami elmúlt, valami elkezdődött; a folytonosság marad. Pusztán emberi választás a kijelölt nap; ha ez január 31 vagy szeptember 30 lett volna, csupán annyi lenne a változás, hogy nem szilveszterezni, hanem martinázni, vagy jeromosozni indulnánk. Ennek ellenére nagybecsben tartott ünnep ez; igyekszik minden náció apraja és nagyja vérmérséklete és nemzeti szokása szerint (ez alól a magyar sem kivétel) emlékeztetessé tenni. Gyakran előfordul, hogy épp a túlzott igyekezet, a szorgos koccintások akadályozzák a későbbi részletes visszaemlékezést, de többen kerülnek olyan állapotba ezen a fogadalmakkal átszótt zúros éjszakán, amire legjobban, ha senki sem emlékszik...

A régebbi - évtizedekkel ez előtti - ó év búcsúztatás nagyszerű velejárója volt a belülről fakadó természetes jókedv; felszínre csalva a sziporkázó humort. Volt ott móka - kacagás, éneklés, tánc, vidám önfeledt szórakozás; ráadásként ritkán elénk kerülő finom falatokkal, jellegzetes szilveszteri ételekkel lett fűszerezve. Visszaemlékezve meglep, barátságos légkörben, csupa vidám és kedves ember közt lehetett téblábolni a jó hangulatú Nagykörúton. Beszélgettünk, vállon veregettük, megnevetettük egymást, ha volt mivel koccintottunk, aztán tovább sétáltunk. Rég volt... szép volt. Más szelek fújnak azóta; dermesztő hideg szelek. A humornak, a tréfának a közbeszédben és a médiában már nem a finomság, a szellemesség a fokmérője, hanem a szókimondás, a harsányság, urambocsá ' az alpá-

riság. A buli akkor jó ha dübörög; tombolhat az ember, akár ki is vetkőzhet magából. A társaság megértő; kijár a szórakozás, ki kell engedni a gőzt. És ha ez nem elég...?! - pénzért megvásárolható a fokozott jókedv, a mámor a bódultság; az ezt szolgáló szerekből bőséges kínálat van. Hogy milyenné vált az utca, a szabadtéri rendezvények, az aluljárók hangulata...? A tömérdek lépten - nyomon durrogó pirotechnikai eszközöktől, az egymással, trombitákkal beszélgető embe-

rektől és a kevésbé kulturáltan szórakozók miatt inkább félelmetes és riasztó mint sem vonzó.

Sokan értetlenül kérdezzük egymástól; mi változott meg, mitől lett ilyen durva és sivár ez a régen nagyon várt, derűs, jó hangulatú össznépi multság. Én úgy látom - bár csak tévednék - mára az emberek jelentős része kiüresedett. Lelkiekben, és érzelmileg egyaránt. Részben ezzel magyarázható, hogy az általunk kreált ünnep - ami fanyar iróniával - magunkról nekünk szól - tartalmában és színvonalában is ehhez idomul; zajos, egysíkú és igénytelen. Másrészt hajlok a táplálkozási szakemberek megállapítása felé; ez sarkosítva így hangzik: amit eszünk azzá válunk. A média kevés kivétellel reggeltől estig menüként a leghitványabb, legolcsóbb ételeket szolgálja fel, gyakran csak moslékot tol elénk. Sajnos sokan beérik ennyivel...

Mégis van bennem némi optimizmus, él bennem a remény, hogy ez a tendencia megváltozhat, bár még nem látszik az alagút vége. De nem látszott akkor sem, amikor keresztyén ünnepeinket, a Karácsonyt, Húsvétot, Nagypén-

teket akarták tőlünk elvenni, világivá tenni. Talán a fordítottja nekünk jobban sikerül, léket kap a szilveszteri Tita-nic. Vannak apró, biztató jelek; egyre több hívó közösség, család tölti derűs jókedvvel együtt az ó év végét és az újesztendő első perceit. A petárdák hangos durrogásán is áthallatszik, az imádságunk szava. Mi keresztyének nem a négylevelű lóherétől, nem a malac farkától, a kéményseprőtől várjuk a jó szerencsét, hanem az élő Istenbe vetjük minden bizodalmunkat; tőle kérjük el a jövőnket, az Ő gondviselésére bízunk életünk folytatását, és mi nem a hazafelé úton, hanem ebben támogatjuk egymást.

Boldog újévet!- sokszor fogjuk hallani és kívánni egymásnak az elkövetkező napokban. De mi is az a „boldogság”...? – mitől reméljük. Többféle megközelítése van ennek; szinte mindegyikhez fűződnek óhajok, kívánságok: békesség, lottó főnyeremény, egészség, egy limuzin sofőrrel, siker, karrier, törje ki nyakát a főnököm és megannyi cifra dolog. Én azt hiszem Thomas Mann közel járt az

igazsághoz, amikor novella hősének, Tonio Krögernek ezt a mondatot adta a szájába: „Az ember akkor boldog, amikor szeret”. Nem tudjuk megcáfolni: így igaz! A probléma ebben csak az; nem lehet a körülöttünk lévőket számunkra csupa szerethető emberre kicserélni, sem erővel megváltoztatni másokat.

Amikor az ember már szomorúan beletörődne ebbe és lemond a boldogságról, Isten még mindig kínál megoldást: egy új szívet. Egy olyan szívet, amivel azokat is képesek leszünk szeretni, akik elől ma még elzárkózunk. Ebben a szívben már Jézus lakozik; az: Ő szeretete tölti be és egy újjá született ember életét kíséri tovább. Fordulópont, kiemelt pillanat, legfontosabb mérföldkő az életünkben; a régi véget ér, új kezdődött el. Nem kötődik kijelölt naptári dátumhoz, nem szűkös 365 napra szól, mint a jókívánságaink.

Én sem fukarkodom : Boldog új **Életet** kívánok!

Bretka Ferenc

Ének az öröm nagy napjáról - zeneajánló

Keresztyén körökben többször tapasztaltam azt, hogy a Szilveszter és az Újév idegennek, megfoghatatlannak, túl világinak tűnik. Ilyenkor jól ismert szólamok, jókívánságok hallatszódnak a boltokban, utcákon, a különféle közösségekben, baráti társaságokban. A petárdák, tűzijátékok, kürtök zaja, a pezsgők, borok, pálinkák íze és illata számunkra már megszokott – sokszor érezhetjük, hogy nincs semmi „új” az Újévben. Ráadásul nem egyházi ünnepről beszélünk, a karácsonnyal, húsvétal, pünkösdde talán könnyebb azonosulni, mint január elsejével.

Istennek és a videómegosztóknak hála, valami egészen felfrissítő juthat el hozzánk ezen a napon. E jelzőben épp az a csavar, hogy kilencszázéves dologról beszélünk. Akkor is megünnepelték az Újévet – többféleképpen, pont úgy, mint 2019-ben. Az észak-spanyol város, *Santiago de Compostela* Jakab apostolról kapta nevét, aki a hagyomány szerint itt nyugszik. A középkor óta zarándokolnak ide, ezt a zarándoklatot és turistaútvonalat ma El Camino-ként, Szent Jakab-útként ismerjük. A tizenkettedik században számos egyházi ének született itt, a város a középkori zene egyik megújítójának tekinthető. Az énekeket író szerzetesek egyik célja az volt, hogy a dallamok megszólítsák, elérjék és Istenhez vezessék a zarándokokat.

Ebben a szellemiségben született meg a *Novus Annus dies magnus* kezdetű latin himnusz. A három versszak refrénnel egészül ki, a szöveg tartalma számunkra talán új megközelítésben fogalmazza meg az új év első napjának üzenetét. Ezt az ünnepet is megtölthetjük érvényes, szent, tiszta tartalommal, ahogy ez a himnusz teszi. A dalam dór hangsor, amelyet gyakran használtak a középkorban. Nem véletlenül, hiszen közvetlenül hat a lélekre: megtisztítja, elcsendesíti, feltölti azt. Dór hangsorban íródtak például a *Felvirradt áldott szép napunk*, *Aranyszárnyú angyal száll a földre le* vagy a modernebbek közül az *Uram, közel voltam hozzád, mégis elszakadtam* kezdetű énekek.

A *Novus Annus* is megtisztít, felüdít, Istenhez vezet.

Bátor kijelentésnek tűnhet január elsejét az év egyik legnagyobb napjának nevezni. E latin himnusz mégis ezt fogalmazza meg, mert az egész üdvörténet és Isten kegyelmének nézőpontjába helyezi az Újévet. Így már egé-

szen más lehet a koccintás, a fogadalom, a jókívánság légköre. Így megújulhatnak a jól ismert szokások, köszöntések, ünnepi pillanatok. Így már ez a többszáz éves ének is felfrissítően juthat el hozzánk, 2019-ben és 2020-ban.

A Youtube-on ezzel a címmel keressük:

Santiago de Compostela: Novus annus dies magnus

A szöveg szabad fordításban a következő:

1. Az új év az öröm nagy napján kezdődik.
Az örök fény az égi testből jön hozzánk.
Teljes kegyelem törli Éva anyánk kegyetlen hibáját,
Mert így a paradicsom teremője, az új Ádám, az elsőszülött
visszatér hazájába, felkészítve az utat a kereszttáldozathoz.
2. Mindenki örökké hódoljon az Úr házában,
Amelyet az ő szent nevében megszenteltek és felkentek!
Légy kegyelmes és örülj: üdvösség adatik az embernek,
Így a paradicsom teremője, az új Ádám, az elsőszülött
visszatér hazájába, felkészítve az utat a kereszttáldozathoz.
3. Ezen az ünnepen, ó Krisztus, tölts meg minket boldogsággal!
Te, aki mennyei hatalommal bírod a világmindenséget,
Mentsd meg kegyelmeddel egyházad énekét!
Így a paradicsom teremője, az új Ádám, az elsőszülött
visszatér hazájába, felkészítve az utat a kereszttáldozathoz.

„János bizonysgot tett róla, és azt hirdette:
Ő volt az, akiről megmondtam: Aki utánam jön, nagyobb nálam, mert előbb volt, mint én.

Mi pedig valamennyien az ő teljességéből kaptunk kegyelmet kegyelemre.

Mert a törvény Mózes által adatott, a kegyelem és az igazság Jézus Krisztus által jött el.

Istent soha senki sem látta: az egyszülött Isten, aki az Atya kebelén van, az jelentette ki őt.”

János evangéliuma 1, 15-17.

*Áldásokban, hitben, örömekben, szeretetben gazdag Karácsonyi ünnepeket,
- valamint egészségben, boldogságban, sikerekben, békében bővelkedő
Új esztendőt kívánunk kedves olvasóinknak!*

Anyakönyvi hírek

Keresztelések:

- Erdei László és Verrasztó Anita első gyermeke, *László*, részesült a keresztség sákramentumában 2019.08.11-én.
- Forgács Zsolt és Molnár Alexandra első gyermeke, *Krisztián* részesült a keresztség sákramentumában 2019.09.01-én.
- Kade Ákos és Filip Ramóna két gyermeke, *Bella és Meddó* részesültek a keresztség sákramentumában 2019.10.06-án.

Urunk adjon erőt bölcsességet a gyermekek neveléséhez, Jézus Krisztushoz való vezetéséhez.

Esküvő:

- *Orbán Zsolt* református férfitestvérünk, gyülekezetünk egyik presbitere és *Kolcsár Ildikó* református asszonytestvérünk kaphatták meg Isten áldását közös életükre, há-

zasságkötésük alkalmából, 2019.08.12-én templomunkban.

Konfirmációs fogadalmat tettek:

Barnai Szabina, Bencze Bátor, Dálnoki Nikol, Gulyás Dominik, Kolár Botond, Kovács Erik, Jusztián Ádám, Mári Menyhért, Tóth Barnabás, Újlaki Zsombor

Búcsúztunk a Boldog Feltámadás Reménysége Alatt:

Szabó László, Dombróczy Ádámáné, Ács Andrásné, Fazekas Mária, Fazekas Lászlóné, Délkúti Pálné, Horváth Erzsébet, Gál Irén, Kovács Béláné, Téglás Józsefné, Domonyi Ferenc, Sándor Dezsőné, Lovász Ferenc, Pintér István, Horváthné Papp Gyöngyi Klára.

Jézus Krisztus vigasztalása legyen a gyászoló családokkal!

Karácsonyi, ó- és újévi alkalmaink:

December 24. 16:00	Szentesti istentisztelet
December 25. 10:30	Karácsony első napja, úrvacsorás istentisztelet
December 26. 10:30	Karácsony második napja, úrvacsorás istentisztelet
December 30. 10:30	Úrnapi istentisztelet
December 31. 18:00	Óévi, úrvacsorás istentisztelet
Január 1. 15:00	Újévi istentisztelet
Január 06. 10:30	Az új év első úrnapi istentisztelete, lelkési jelentés

Békekövet

A Pilisi Református Gyülekezet kiadványa
Megjelenik változó időpontban

Felelős kiadó:

Wisinger Dániel lelkipásztor

Tördelőszerkesztő:

Somogyi Csaba kántor

Honlap: pilisref.hu

ÍRÁSOKAT ERRE A CÍMRE VÁRJUK:
bekekövet@gmail.com